

Centerpartiet

Framtidsvisionen

Det gröna samhällsbygget

2018 - 2022

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	1
Ett Karlstad i framkant	3
Det gröna samhällsbygget	4
En levande stadskärna	5
Nya resecentrum	6
Sol, skog och vatten	8
Solstaden med solceller	8
Hållbart byggande	8
Landskapsvård och skötsel av grönområden	8
Skogen	9
Soppantering och återvinningscentralerna	9
Vatten	9
Friluftsliv	10
Fortsatt stärkning av landsbygden	13
Bygdegårdar	14
Skattkärr	15
Väse	15
Vålberg	16
Edsvalla	16
Molkom	16
Ulvsby	16
Skåre	17
Närodlad mat	17
Jobb och företagande	19
Kompetent personal	19
Mångfald av utövare	20
Första jobbet	20
Kommunala upphandlingar	20
Attraktiva besöksmål	20
En jämställd och jämlik skola	22
Förskolan	22
Grundskolan	24
Fritidshemmet	25
Gymnasieskolan	26
Trygghet i Karlstad	28

Klotter och skadegörelse	28
Hedersrelaterat våld och förtryck	28
Näthat	29
Kriminella nätverk	29
Räddningstjänsten och hemvärdet	29
Belysning	30
Vård och omsorg	31
Koordinator	31
Valfrihet	31
Maten på våra äldreboenden	31
Kultur och fritid inom vården	32
Palliativ vård	32
Migration och integration	33
Vi behöver fler som arbetar	33
Ideella sektorn är viktig	33
Kultur och fritid	33
Trafik	35
Hållbara transportlösningar	35
Kollektivtrafiken	36
Gångtrafikanter	36
Biltrafik	36
Parkering	37
Kultur och fritid	38
Idrottsanläggningar	38
Arenautveckling	39
En jämställd kultur- och fritidssatsning	39
Offentlig kultur	40
Kulturskolan	40
Fritidsgårdar	40
Föreningsliv	40
Utveckling av kommunala bolag	44
KBAB	44
Karlstad Energi	44
Karlstad El- och stadsnät	44
Karlstad Airport	45
Mariebergsskogen	45
Närodlad politik	46

Ett Karlstad i framkant

Centerpartiet i Karlstad vill att det ska vara möjligt för alla invånare att kunna bo, verka, leva och skapa sig en framtid i kommunen. Karlstad ska ligga i framkant när det kommer till att ge varje människa möjlighet att skapa sig det liv som de själva strävar efter.

Välfärdens kärna är vår högsta prioritet. Den består av en skola där eleverna når kunskapsmålen, en värdig ålderdom för de äldre samt en innovativ och offensiv företagspolitik tillsammans med en väl utbyggd infrastruktur.

Karlstad har en enorm potential. Via universitetet och Innovation Park skapas många nya jobb som växer fram i olika framtidsbranscher, t.ex. IT och bioekonomi. Karlstad ska bli Sveriges gröna kommun. Miljö och företagsamhet ska gå hand i hand in i framtiden med fokus på sol, skog och vatten. Att kunna verka i hela kommunen är viktigt och då krävs en likvärdighet i infrastrukturen mellan stad och land. En av flera styrkor med landsbygden är att kunna producera närodlad mat till våra skolor och äldreboenden. Möjligheterna är oändliga och kräver ett bra ledarskap - där behövs Centerpartiet.

Karlstad har välutbildade invånare på gymnasie-, högskole- och universitetsnivå och i kommunen finns framgångsrika företag på världsmarknaden.

En förutsättning för att fortsätta vara en attraktiv kommun är förbindelser med andra regioner och länder. En utbyggd infrastruktur lokalt, regionalt och internationellt av flera transportslag är därför önskvärd.

Alla karlstadbor ska trivas i kommunen. Möjlighet till utbildning och arbete är en del. Ett rikt kulturutbud, tillgång rekreation och naturupplevelse är andra delar. Alla dessa bitar, och fler därtill, behövs för att Karlstad ska bli Sveriges bästa kommun att leva och bo i.

Det gröna samhällsbygget

Centerpartiet vill bygga ett hållbart samhälle.

Därför är det viktigt att ha ett större fokus på livskvalitet vid stadsplanering. När nya stadsdelar planeras ska alla delar i ett samhälle beaktas, till exempel ska kollektivtrafik, gång- och cykelvägar, kommunal service, idrottsplatser och VA-nätet ska tidigt planeras in.

Centerpartiet vill att bostadsområden som byggs ska innehålla en variation av upplåtelseformer. Villor, bostadsrätter och hyresrätter ska blandas och storlekarna på lägenheterna ska vara varierande.

Ett grönt samhälle skapas genom att kommunen lägger grunden för miljövänliga livsstilar. Att förtäta staden är miljövänlig stadsplanering. Genom att bland annat bygga högre så använder vi kommunens mark mer effektivt, sparar parker och grönområden och fler människor får tillgång till kollektivtrafiken. Att bygga på höjden kräver att hänsyn tas till den befintliga strukturen. Vi vill att nya hus passar in så att det ser estetiskt tilltalande ut.

I nya områden vill Centerpartiet att det ska vara möjligt att bygga högre hus än vad som görs idag.

Karlstad Bostad AB ska vara en drivande aktör på bostadsmarknaden för ökat byggande där vinsterna ska användas för att säkerställa att det finns enklare, billigare och mindre lägenheter runt om i hela kommunen. På så sätt motverkas boendesegregation och utbudet stärks på bostadsmarknaden.

Ur ett miljöperspektiv innebär ett hållbart samhälle, att när kommunen planerar och bygger måste ledstjärnan vara att påverkan på vår miljö blir minsta möjliga. Vi vill värna om och använda kommunens rätt att kunna ställa höga klimat-, energi- och miljökrav vid nybyggnation. Återanvändning, återvinning, avfallshantering likväl som energibesparing och klimatsmart uppvärmning ska vara enkelt och tillgängligt.

Vi tycker att det ska byggas fler fastigheter i trä. Ett av målen som vi vill verka för är att nyproduktion av fastigheter i kommunen ska till 50 procent vara träbyggnation.

Det är viktigt att hinna med att bygga kommunal service när kommunen förtätar de centrala delarna av Karlstad. Att människor ska ha tillgång till en skola och förskola i sin närhet är en självklarhet för oss. Vi vill förbättra möjligheten för barnfamiljer att röra sig och aktivera sig i våra bostadsområden, därför ska kommunens lekparker vara säkra och attraktiva.

Karlstad kommun har antagit en plan för landsbygdsutveckling i strandnära läge. Centerpartiet vill verka för att fler strandnära områden görs tillgängliga i kommunen för nya attraktiva bostäder eller verksamheter.

Centerpartiet vill se att det byggs trygghetsboenden i våra mindre tätorter. Det ger de äldre möjligheten att bo kvar på sin ort men flytta till en mindre och tryggare lägenhet. Det öppnar i sin tur upp för barnfamiljer att flytta ut till landsbygden.

Centerpartiet vill fortsätta med dubbel markanvisning som kommunen tidigare använt för att få till byggnation i våra mindre tätorter. Vi ser det som ett viktigt verktyg för att människor ska ha möjlighet att bo och verka i hela kommunen.

Dubbel markanvisning innebär att de som vill bygga får tillgång till två olika tomter. En tomt är centralt placerad och en tomt placerad i någon av kommunens mindre tätorter. På så sätt får Karlstad nya bostäder i hela kommunen. Vi vill utveckla dubbel markanvisning så att vi får till byggnationer av exempelvis hyresrätter och bostadsrätter i de mindre tätorterna.

En levande stadskärna

Centerpartiet arbetar aktivt för att få till ett levande centrum i Karlstad. Samverkan är ytterst viktig mellan kommunens förvaltningar och näringsliv samt mellan och med fastighetsägare, hyresgäster och medborgare. Vi vill föra en aktiv dialog där vi tillsammans tar fram idéer och förslag.

Centrum ska vara en plats som alla har tillgång till och en plats där man vill spendera tid. Vi vill att staden ska ha bra belysning, vara en trygg och säker plats att vistas på

och att möjlighet till aktivitet ska vara god, för alla invånare. Vi ser centrumkärnan med ett rikt kultur- och evenemangsutbud samt möjlighet till spontan aktivitet som viktigt.

En del av Stora torget vill vi ska användas till Parkour på sommaren och som konstfrusen isbana på vintern.

Vi är positivt inställda till möjligheten för krögare att ha längre öppettider om de vill i samverkan med berörda parter.

Centerpartiet vill vid speciella evenemang i centrala Karlstad ge möjlighet till att stänga av biltrafik i centrum för att skapa en gemytligare atmosfär. Det underlättar för handeln att flytta ut delar av sin verksamhet på gatan och möjlighet att uppleva Karlstad centrum förstärks. I samband med större evenemang ska det vara gratis att åka med Karlstad buss. Regionaltrafiken ska vara gratis inom Karlstad kommun under detta tillfälle. För att alla kommuninvånare ska ha tillgång till evenemanget ska det finnas gratis parkering vid utvald plats vilken erbjuder skytteltrafik till centrum.

Nya resecentrum

Nya resecentrum ska bli ett nav för klimatsmart kollektivtrafik. Järnvägsstationen ska bevaras och Hamngatan utvecklas till en stadsgata där gående, cyklister, kollektivtrafik och biltrafik samsas. Att promenera och cykla ska vara enkelt i centrum och nya resecentrum ska binda ihop centrala Karlstad med de södra stadsdelarna. Nya resecentrum är en stor investering som kommunen gör som är nödvändigt för Karlstads fortsatta utveckling. Kommunen växer och möjlighet att smidigt knyta ihop kollektivtrafik är viktigt för att främja fortsatt utveckling. Från resecentrum kan resande ta både buss och tåg för vidare färd i Värmland eller ta en kort promenad till de centrala delarna av staden.

Centerpartiet kämpar för:

- **att trygghetsboenden finns i kommunens mindre tätorter**
- **att fokus är på livskvalitet vid stadsplaneringen**
- att verka för att nya bostadsområden förses med busstrafik i tidigt skede

- att fortsätta utveckla dubbel markanvisning för att få till byggande i kommunens mindre tätorter
- att lekplatser fortsatt ska rustas upp och göras tillgängliga för alla, bygga temalekplatser och skapa lekvänliga miljöer i kommunen
- att testa kommunal borgen vid bostadsbyggande på landsbygden
- att utveckla fler strandnära områden för bostäder eller verksamheter
- att stänga av biltrafiken i centrala Karlstad under en helgdag i samband med ett evenemang
- att anlägga en yta för parkour och konstfrusen isbana på Stora torget

Sol, skog och vatten

Centerpartiet vill att Karlstad kommun ska vara ledande inom klimatarbete.

Vi arbetar aktivt för att Karlstad ska bli en fossiloberoende kommun.

Centerpartiet arbetar aktivt med lokal klimatomställning.

För att synliggöra kommunens hållbarhetsarbete vill Centerpartiet inrätta ett hållbarhetsbokslut. Det är ett sätt att redovisa det gångna årets insatser inom hållbarhet.

Solstaden med solceller

Centerpartiet har som mål att Karlstad kommun ska ha mest producerad solenergi per invånare i Sverige. Karlstad kommun ska vara i framkant och inventera alla tak som kommunen förfogar över och anlägga solpaneler på de tak där det är lämpligt ur både energi- och ekonomiperspektiv.

Hållbart byggande

Värmland är ett skogslän med ett trävarubaserat näringsliv. I Karlstad och övriga Värmland finns flera världsledande trävaruföretag och skogen är ett signum för länet. Centerpartiet vill att Karlstad ska bli Nordens främsta trästad på sikt.

Vi vill främja hållbart byggande av närproducerade och miljövänliga material. Ett av de mål som vi verkar för är att hälften av alla fastigheter som byggs i kommunen ska vara av trä. Ett sådant exempel är att vi verkar för att detaljplaner innehållande träbyggnationer ska prioriteras.

Vi vill göra en viktig markering för att bli en trästad genom att bland annat bygga ett parkeringshus i trä vid någon av våra tilltänkta infartsparkeringar till centrum.

Landskapsvård och skötsel av grönområden

Centerpartiet vill att kommunen tar fram en förenklad skötselplan där det står vad kommuninvånarna får genomföra inom grönområdesskötsel. Det är ett tydligt sätt att få hjälp av de som bor i området, samtidigt som det finns möjlighet att ta ett större ansvar för sitt närområde.

Landskapsvård innebär bättre röjning för att få fram vattenlägen och skötsel av vandringsstråk för att stärka upp trygghetsfaktorn.

Stadens utemiljöer behöver även skötas ordentligt, buskar och träd behöver ansas, gräs klippas, blommor planteras och sopor ska tas omhand.

Nedskräpning är ett problem, främst i de centrala delarna av Karlstad. Det kostar mycket pengar att städa staden och de pengarna kan användas till andra saker. Vi vill verka för fler förebyggande åtgärder kring nedskräpning.

Karlstad Energi ska underlätta för privatpersoner, villaföreningar och bostadsrättsföreningar att kunna hyra containrar för att kunna kasta trädgårdsavfall i. Privatpersoner ska kunna göra en beställning hos Karlstad Energi för att bli av med hushållsavfall på ett enkelt och bekvämt sätt.

Skogen

Karlstad kommun äger idag över 6000 hektar skog. Skogen har ett brett användningsområde. Alltifrån friluftsliv till bioekonomi. Vi behöver därför ta väl hand om skogen. En viktig utgångspunkt med den tätortsnära skogen ska vara att den är säker att vistas i medans övrig skog ska brukas ur ett ekonomiskt och hållbart hänseende över tid.

Sophantering och återvinningscentralerna

Centerpartiet vill verka för ökad återvinning och sopsortering i kommunen. För att minska miljöbelastningen vill vi ge möjlighet till mer recirkulering genom att göra material som inkommer återvinningscentralerna tillgängligt för organisationer som vill reparera och sälja återvunna produkter. Vi vill se en bättre spridning av öppettider på återvinningscentralerna och att de fortsatt ska vara avgiftsfria. Vi vill att kommunen ska ha ansvaret för våra återvinningsstationer.

Vatten

Karlstad är en kommun med tillgång till mycket vatten och Klarälven är en distinkt landskapsmarkering. En stor utvecklingspotential finns i de strandnära områdena kring Väneren. Här ser vi att det behövs en blå översiktsplan för att tydligare peka ut utvecklingsområden för Väneren. Vi har en stor potential i våra öar, där vi kan se till

att utveckla dem för besökare och marknadsföra tydligare de möjligheter som finns för friluftsliv. Vi ser gärna att vi utvecklar båtlivet med fler bryggor att lägga till vid. Vänerskärgården har med sina tusentals öar en unik möjlighet att kunna kombinera friluftsliv med bad, båtliv och fiske. Vi vill stärka upp tillgängligheten för alla att kunna ta sig ut i vår fina skärgård. Båtbussen vill vi utveckla så att den stannar på fler öar. Våra övernattningsstugor ska vi göra tillgängliga för allmänheten att ta del av för att ha möjlighet att komma ut i skärgården.

Att kunna bada och sola längs med Klarälven är viktigt för oss.

Både för Vänern och Klarälven ser vi behovet till ökade samarbeten med berörda kommuner för att få till en bättre och effektivare utveckling.

Vattnets kvalitet i våra sjöar och vattendrag ska ha hög kvalitet, både för vår dricksvattenförsörjning, badmöjligheterna och för den biologiska mångfalden. Vi vill fortsätta ha bra kommunala badplatser runt om i våra sjöar. Vi är positiva till att anlägga nya badplatser och utveckla de som redan finns idag.

Mycket tyder på att det i framtiden kommer innebära fler skyfall och översvämningar i Sverige. Karlstad är en av de platser där översvämningensrisken är som allra störst. Vi behöver fortsätta jobba efter kommunens klimatanpassningsplan för att stärka upp infrastruktur, boende och vår samhällsservice. Vi behöver trygga kommunen för framtiden och fortsatt prioritera att klimatanpassa vår kommun.

Friluftsliv

Tillgång till rekreation, friluftsliv och naturupplevelser är viktiga för alla människors fysiska och psykiska hälsa. Tillgängligheten till våra friluftsområden ska vara bra och vi vill se en satsning på gång- och cykelvägar till våra friluftsområden samt bättre skyltning och fler spänger för ökad tillgänglighet.

Centerpartiet anser att Karlstadsborna ska ha bra tillgång till ett attraktivt friluftsliv. Vi har en underbar natur med tillgång till både skog och vattennära lägen. Det ska vi ta vara på.

Jäverön, Rävön, Tyrskogen och många fler områden berikar Karlstad kommuns friluftsliv och ger ett stort utbud av aktiviteter.

Vi vill göra en del av I2-skogen till ett kommunalt friluftsområde. Området har ett strövområde med åtta olika entréer. Det ger många Karlstadbor möjligheten att uppleva naturen inpå knuten. Promenader, jogging, skogs- och cykelutflykter samt möjligheten att jaga är några aktiviteter som I2-skogen passar bra för. Det vill vi bevara.

I och med planerna för en arenautveckling i närheten av I2-skogen kommer möjligheten för att byta om och duscha efter en joggingtur eller annan aktivitet att vara god. Vi tycker därför att I2-skogen passar alldeles utmärkt att utveckla till ett attraktivt friluftsområde med utegym, rekreation, avkoppling och goda fiskemöjligheter. En idyll att ta vara på och utveckla.

För Centerpartiet är Skutberget en underbar plats, en pärla vid Vänerns strand och ett populärt utflyktsmål. Idag finns möjlighet till bad, rekreation, löpning, friluftsliv och andra utomhusaktiviteter. Det här vill vi utveckla till att bli än bättre.

Möjligheten att duscha, bada bastu och byta om i området ska stärkas samtidigt som motionsspåren rustas upp och kompletteras med fler aktiviteter så som mountainbikespår och utegym.

Centerpartiet kämpar för:

- **att detaljplaner som innehåller träbyggnation ska prioriteras med målet att hälften av all nybyggnation av fastigheter i kommunen ska vara i trä.**
- **att utveckla möjligheten för cykelpendling genom ny infrastruktur och bättre underhållning av befintliga cykelvägar**
- att bygga ett parkeringshus i trä vid någon av våra infartsparkeringar
- att kommunen investerar i solceller på sina tak
- att kommunen inför en förenklad skötselplan för kommunens grönområde för våra invånare
- att utveckla I2-skogen till ett kommunalt friluftsområde
- att utveckla Skutbergets friluftsområde
- att upprätta skötselplaner för all grönstruktur
- att kommunen ska verka för ökad återvinning och sopsortering
- att kommunen ska inrätta ett hållbarhetsbokslut
- att medborgarna har bra tillgång till vattenläge

- att fortsätta klimatanpassa kommunen
- att Karlstad Energi ska underlätta för privatpersoner, villaföreningar och bostadsrättsföreningar att kunna hyra containrar för att kunna kasta trädgårdsavfall i
- att privatpersoner ska kunna göra en beställning hos Karlstad Energi för att bli av med hushållsavfall på ett enkelt och bekvämt sätt
- att inrätta en blå översiktsplan för att tydligare peka ut utvecklingsområden för Vänern
- att kommunen ska ha ansvaret för våra återvinningsstationer

Fortsatt stärkning av landsbygden

Områden som ligger utanför tätorterna har stor utvecklingspotential. Landsbygden behöver fortsatta utvecklingsåtgärder för att de som bor och verkar där ska ha goda levnadsvillkor och möjlighet att bo kvar. Den som vill bosätta sig på landsbygden ska ha möjligheter för ett gott liv.

I Karlstad kommun finns till ytan mycket landsbygd med tillhörande större tätorter som Edsvalla, Grava, Molkom, Skattkärr, Ulvsby, Vålberg och Väse. Även stadsdelen Skåre är en tätort med stor potential med dess närhet till centrala Karlstad med stadsbuss samtidigt som det finns god och nära tillgång till skog och natur.

Centerpartiet kommer arbeta aktivt för att landsbygdsmedlen ska öka under nästa mandatperiod för att därigenom skapa ännu bättre möjligheter för landsbygdsutveckling.

Idag finns fokus på många projekt i Karlstad tätort och för att få balans till landsbygden behövs en utvecklingsgaranti. Ett sätt att göra det möjligt att bo och verka i hela kommunen är en utvecklingsgaranti. Det innebär att kommunen varje år genomför minst ett byggprojekt inom verksamheten som prioriteras och planeras utanför Karlstad tätort.

Vi vill ta fram en sammanhängande utvecklingsplan för hela landsbygden i Karlstad kommun. I utvecklingsplanen ska vi inte bara ha byggplaner utan det är minst lika viktigt med exempelvis samhällsfrågor och näringslivsfrågor. Resultatet från kommunens byggvisioner ska bland annat in i denna utvecklingsplan.

En ökad satsning på kommunens enskilda vägar ska göras tillsammans med berörda vägföreningar.

En viktig fråga för landsbygden är att det lokala bostadsbyggandet tar fart och att flera kan bosätta sig i våra mindre tätorter. De föråldrade och stelbenta reglerna

kring bostadsbyggande behöver förändras för att möjliggöra byggande på landsbygden. Dubbel markanvisning som har testats i kommunen ska vi fortsätta med, och även utveckla för att få fler bostäder i de mindre tätorterna. Kommunen ska ge direktiv åt vårt bostadsbolag KBAB att bygga nya bostäder i våra mindre tätorter. Centerpartiet vill verka för att kommunen ska hitta nya lösningar för att bostadsbyggnationer ska öka utanför Karlstad tätort.

För Centerpartiet är företagande på landsbygden viktigt för att det skapar lokala arbetstillfällen så att kommunen kan upprätthålla samhällsservice som till exempel deltidbrandkåren.

För att företagande ska kunna fungera med goda villkor utanför tätorten ska vi verka för likvärdiga distributionsmöjligheter över hela kommunen. Har man bra infrastruktur med väg och bredband samt möjlighet till snabb pakettleverans stärker det företagande på landsbygden.

Vi vill även skapa nätverksträffar på landsbygden för att få fler lokala landsbyggsföretagare. Kommunen ska fungera som ett nav för att skapa bättre förutsättningar för företagare på landsbygden. Detta för att göra det möjligt att driva företag i hela kommunen.

Det finns en stor potential kring turismutveckling på landsbygden. Friluftsliv, sjönära lägen, skog och natur, fiske och rekreation är några potentiella utvecklingsområden. Den lokala drivkraften är stor i många av våra mindre tätorter och Centerpartiet vill stärka upp möjligheten för det lokal engagemanget.

Bygdegårdar

Bygdegårdar spelar en stor roll för många runt om i vår kommun. De bygdegårdar det finns ett stort intresse kring och där många aktiviteter anordnas vill vi bland annat stödja ekonomiskt så att de kan fortsätta utveckla sitt engagemang.

För de bygdegårdar som vill bygga ny avloppsanläggning anser vi att kommunen ska gå in och stötta dessa och ta halva kostnaden. Vi ser den långsiktiga fördelen med bygdegårdar och vi vill gärna ha kvar de som finns i kommunen.

Centerpartiet kämpar för:

- **att införa en utvecklingsgaranti för landsbygden**
- **att tillgången till fiber finns i hela kommunen**
- att genomföra nya riktade satsningar för att stärka upp våra mindre tätorter
- att verka för likvärdiga distributionsmöjligheter över hela kommunen
- att företagssamverkan i form av träffar för landsbygdsföretagare sker
- att enskilda avlopp endast ska åtgärdas där det finns stort behov av lägre övergödning
- att mer pengar går till de bygdegårdar med hög aktivitet
- att öka landsbygdsmedlen
- att förstärka lokala drivkraften
- att ta fram en utvecklingsplan för landsbygden
- att ta fram en turismutveckling på landsbygden

Skattkärr

- att bygga trygghetsboende
- att bygga fullstor idrottshall
- att ett tågstopp ska införas
- att en stadsbusslinje dras till centrum
- att bygga pendelparkering med laddstolpar vid silon
- att anlägga kommunala båtbygggar
- att kommunen påskyndar beslut om järnvägsdragningen, Centerpartiet vill inte se någon järnväg i vattnet

Väse

- att tåg i tid projektet måste bli av för att utveckla södra delen av Väse tätort
- att upphandling av busstransport och mataffär genomförs för en gemensam buss för äldre att åka och veckohandla.
- att genomföra en planskild järnvägs korsning tillsammans med trafikverket
- att en ökad samverkan ifrån kommunen för Aktivitetsparken som skapar fler besökare till orten som genererar större kundutbud

Vålberg

- att hitta en lösning tillsammans med Grums angående renovering av något av badhusen
- att brandstationen ska vara kvar i tätorten
- att inrätta en familjecentral
- att bygga fullstor idrottshall
- att bygga trygghetsboende på orten
- att samverka med fastighetsägare för utveckling av handel vid Norsplan
- att flytta ut någon del av Karlstads kommuns förvaltning till Vålberg
- att bygga fler lekplatser
- att satsa på skolan för att öka antalet godkända resultat

Edsvalla

- att bygga fritidsgård i samarbete med föreningen på Edsvallaskolan
- att stärk upp förutsättningarna för handelsområdet

Molkom

- att stärka upp handeln
- att flytta ut en del av någon förvaltning till Molkom
- att bygga boende för flera kategorier, t.ex för äldre personer
- att satsa på skolan för att öka antalet godkända resultat
- att utveckla parkour på grusplan invid Nyedsskolan i samarbete med föreningslivet
- att fortsätta stärka upp aktivitetshuset vid Graninge kulturcenter tillsammans med lokala föreningslivet

Ulvsby

- att bygga cykelväg mellan Vallargärdet och Klarälvsbanan
- att ha kvar skolan i Vallargärdet

Skåre

- att skapa ett allaktivitetshus tillsammans med föreningar och företag.
- att bygga fullstor idrottshall
- att se över trafiksituationen
- att bygga boende för flera människor, till exempel för äldre personer
- att införa tågstopp

Närodlat mat

Centerpartiet vill verka för närproducerad och småskalig matproduktion. Den mat som serveras på våra äldreboenden och skolor ska vara nyttig, näringsrik och närproducerad på ett etiskt och ekologiskt hållbart sätt.

Närproducerad mat håller de värmländska landskapen öppna, samtidigt som det skapar kulturvärden och ger nya jobb i länet. Vi vet även att djur- och miljöskydd som ställs på den närproducerade maten är högt ställda vilket är bra, både för oss människor och för djuren.

Det lokala jordbruket är en viktig pusselbit i omställningen till ett grönt och hållbart samhälle. Att Karlstad kommun, tillsammans med våra kranskommuner inhandlar närproducerad mat är därför en självklarhet. Vi ska föregå med gott exempel och samarbeta med våra värmländska bönder.

Vid offentliga arrangemang och kommunala konferenser vill Centerpartiet att kommunen ska ställa krav på att maten som serveras ska vara producerad enligt samma nivå som svensk djurhållning.

Att veta varifrån maten kommer är viktigt för att få en förståelse för hur maten produceras. Vi vill därför att förskolor och skolor anordnar odling tillsammans med barn och elever.

Centerpartiet kämpar för:

- att närodlat mat i våra skolor och äldreboenden ska vara en självklarhet
- att kommunen, vid arrangemang och konferenser, ska ställa krav på att maten som serveras ska vara producerad enligt samma nivå som svensk djurhållning

Jobb och företagande

Jobb och företagande är grundbulten i det moderna samhället. Ett jobb är mer än bara en lön. Genom jobb och arbete skapar vi jämlikhet, jämställdhet och finansierar vår gemensamma välfärd och förebygger utanförskap och främlingsfientlighet.

Karlstad kommun ska vara en plats där idéer blir verklighet och där företag och entreprenörskap står i fokus. Karlstad ska symboliseras av att vi välkomnar entreprenörer och företagare. Näringslivet ska känna sig väl bemötta av kommunen och uppleva kommunen som en bra aktör för utvecklingen av företagande och entreprenörskap. Innovation park är en viktig aktör kring företagande och ska aktivt hjälpa potentiella nystartade företag med innovativa idéer.

Ett gott företagsklimat kräver överskådliga och tydliga regler. Det ska vara lätt att få kontakt med kommunen. Karlstad kommun ska garantera en rättssäker och effektiv handläggning av alla ärenden. Snabb, korrekt och förutsägbar tillämpning av lagar och bestämmelser skapar goda förutsättningar för företagande. Bra bemötande, hög tillgänglighet och god service från kommunens sida gentemot näringslivet ska vara självklart. När företagare kontaktar kommunen och behöver hjälp eller vill göra affärer med kommunens organisation är det viktigt att kommunen kan samordna olika tjänster. Samordningsrollen är kommunens ansvar.

Att skapa goda förutsättningar för arbetstillfällena i hela kommunen är viktigt, till exempel att kunna bemanna de lokala brandstationerna i våra kransorter.

Kompetent personal

Kompetent och rätt utbildad personal är viktiga delar för att ett företag ska utvecklas och anställa fler personer. En riktigt bra skola och ett väl utbyggt samarbete med Karlstad universitet är grundstenen för att säkerställa tillgången till välutbildad personal för Karlstad kommuns företag. Det finns stor potential inom många framtidsyrken, som IT och bioekonomi, i kommunen och det behöver Karlstad ta vara på.

Mångfald av utövare

Centerpartiet anser att en mångfald av utövare inom välfärdsområdet, som traditionellt sett har drivits i offentlig regi, är positivt. Privata alternativ inom vård, omsorg och skola ser vi som en självklarhet. Konkurrensutsättning bidrar till ökad kvalité och möjliggör för den enskilde att få den typ av stöd som denne har behov av.

Första jobbet

Centerpartiet kämpar för att alla ska få sitt första jobb. Att komma in på arbetsmarknaden ska vara lätt för att få sin första lön. Vi vill satsa på lärlingsplatser på gymnasiet för att stärka kontakten med näringslivet i kommunen.

Många får sitt första jobb genom ett sommarjobb. Vi tycker att det ska finnas möjlighet att sommarjobba i hela kommunen, gärna i samarbete med föreningar. Vi vill att SFI anordnar kurser i bristyrken i samverkan med företagare.

Kommunala upphandlingar

Kommunen är en stor inköpare av varor och tjänster. Där finns det möjligheter till en vidareutveckling.

Kommunen har lagar och regler att följa vid upphandlingar. Vi vill inom dessa ramar underlätta för företag, gärna lokala, att delta i kommunala upphandlingar.

Kommunen ska forma de krav som ställs vid upphandlingar för att gynna små lokala företag där det är möjligt. Det vill vi bland annat fortsätta göra genom att dela upp större upphandlingar i mindre delar och lyssna på lokala företag om vad som finns inom vårt närområde.

Attraktiva besöksmål

Centerpartiet vill underlätta och skapa fler möjligheter för företag att utveckla besöksnäringen i kommunen. Karlstad är attraktivt på många sätt och vi har många potentiella besöksmål. Mariebergsskogen, Värmlands Museum och Lars Lerin-museét är idag flitigt besökta platser. Vi vill stärka upp möjligheten för företag att skapa attraktiva besöksmål inom matbranschen, natur- och friluftsliv och skärgården.

Karlstad Congress Culture Centre har stor betydelse som konferensanläggning för att kunna locka större event till kommunen.

Vi vill fortsätta stötta enskilda evenemang, såsom exempelvis Putte i Parken och Rally Sweden.

En del i Karlstads utveckling är att möjliggöra för ett större besöksmål i kommunen, som både kommunens invånare och besökare kan och vill ta del av. Ett sådant alternativ skulle kunna vara Muminparken på Skutberget. En temapark skulle kunna locka såväl nationella som internationella besökare. Besökarna kommer också att ta del av övrig besöksnäring samt nyttja våra boenden vilket är positivt för turismnäringen. En temapark med Mumin ser vi som positivt för Skutbergets utveckling. Muminparkens starka värdering om hållbarhet ligger helt i linje med hur vi vill utveckla övriga Skutberget. Dels med Muminparkens naturtänk med en så liten påverkan på naturen som möjligt samt dess familjära syn på miljö och upplevelse.

Centerpartiet kämpar för:

- **att ha ett starkt företagsklimat med en tillmötesgående kommun**
- **att få fler studenter utifrån att stanna i Karlstad efter avslutad studiegång**
- att underlätta för företag, gärna lokala, att delta i kommunala upphandlingar
- att se till att det kan skapas flera jobb och företag i hela kommunen
- att skapa fler lärlingsplatser för gymnasieungdomar
- att skapa sommarjobb till fler ungdomar
- att SFI anordnar kurser i bristyrken i samverkan med företagare
- att det finns en väg in för företagare till kommunen

En jämställd och jämlik skola

Att lära sig läsa, skriva och räkna är grunden för ett fortsatt lärande inom skolan. Att så tidigt som möjligt knäcka läskoden är viktigt för elevers självkänsla och möjlighet att ta in kunskap tidigt. En nyckel till detta är att möta varje enskild elevs förutsättning för lärande. Centerpartiet vill ha en skola som möter alla elever, från den teoretiskt begåvade till den praktiskt lagde, där alla ges möjligheten att lära utifrån sina förutsättningar. Skolans pedagogiska uppdrag kommer först. Detta kräver fler vuxna med rätt kompetens i skolan. Centerpartiet vill stödja lärare och pedagoger att kompetensutvecklas.

En fråga som Centerpartiet har drivit, både nationellt och i kommunen, är att göra förskolorna giffria genom att fasa ut alla farliga kemikalier. Kommunen har bland annat bytt ut alla plastleksaker. Det här är ett viktigt och pågående arbete för våra barns välbefinnande.

Förskolan

Karlstads förskolor ska erbjuda barnen en trygg och säker omsorg som utmanar och stärker barnens alla sinnen. Förskolan är grunden för fortsatt lärande och det ska vara en plats där barnen har möjlighet att utvecklas i sin egen takt. Att få möjlighet att prova på flera olika saker och stimulera alla sinnen och att utveckla sin sociala förmåga ger grundläggande färdigheter. På förskolan ska leken vara det viktigaste fundamentet och fokus för allt lärande ska vara leken. Genom leken stärks social träning, motorik, turtagning och mycket annat.

Centerpartiet vill se en satsning på pedagoger. För att skapa en trygg och utmanande förskoletid för barnen behöver förskolorna en kontinuitet bland personalen. Vi vill stärka arbetsmiljön och erbjuda en attraktiv lön så att fler förskolepedagoger väljer att stanna kvar och att vi kan locka tillbaka de som slutat. Det behövs fler som jobbar inom förskolan så att det dagliga arbetet hinns med och mer fokus kan läggas på pedagogik och aktiviteter för barnen.

Vi vill tillsammans med Arbetsförmedlingen testa konceptet med att införa extraresurser inom barnomsorgen för att öka bemanningen på våra förskolor. Det skulle till exempel kunna vara äldre personer som kommer in och arbetar som en stöttande och lyssnande person.

Att röra på sig är en naturlig del av ett barns vardag. En bra utomhusgård är därför viktigt att satsa på. Vi ser också att det är viktigt att bevara grönområden, både skogsområden och parker, speciellt i närheten av förskolor. Vi vill utveckla utomhuspedagogiken bland annat genom naturskola.

Karlstad växer och fler barnfamiljer flyttar in. Då är det viktigt att vi som kommun hinner med att bygga förskolor i den takt det behövs.

När kommunen bygger nya förskolor ser vi hellre att det byggs två mindre förskolor än en stor.

Vi ser ett behov av fler nattöppna förskoleavdelningar, gärna i samarbete med landstinget för möjligheten att öppna en avdelning i anslutning till sjukhuset.

Centerpartiet kämpar för:

- **att stärka arbetsmiljön så att personal trivs och stannar kvar**
- **att öka takten ytterligare i byggandet av nya förskolor för att möta den stora efterfrågan från kommunens barnfamiljer**
- att öka andelen behöriga förskollärare
- att införa extraresurser för att få fler vuxna inom barnomsorgen
- att bevara grönområden nära förskolan
- att öppna fler nattöppna avdelningar, gärna i samarbete med landstinget
- att fortsätta jobba för en giffri förskola

Grundskolan

Att alla elever i Karlstad kommun ska nå fullständiga betyg och ha möjlighet att studera vidare efter grundskolan är vår första prioritet.

Centerpartiet vill se en fortsatt satsning på ett tvåläraarsystem som används på Kronoparkens skola idag. Detta för att tidigt fånga upp och stötta de elever som har det svårt men också för att stimulera och utveckla de elever som har lätt för sig. Ett tvåläraarsystem möjliggör för pedagoger att hinna med att både planera och genomföra lektioner på ett tillfredsställande sätt. Det i sin tur skapar trygghet för eleverna, ger större chans att inhämta kunskap och nå uppsatta kunskapsmål. Att införa ett tvåläraarsystem tar både tid och resurser. Därför bör vi börja med att införa systemet i de skolor i kommunen med lägst studieresultat. Detta för att skapa en mer likvärdig skola där alla får chansen till en bra studiegång.

Ett tvåläraarsystem tillsammans med en fortsatt satsning på lärare och skolläring är vi övertygade om är rätt väg att nå vårt mål.

Vi lever i ett digitalt samhälle. IT finns runt omkring oss och är ett viktigt verktyg i vår vardag. Därför är det viktigt att elever förstår teknikens möjligheter och begränsningar. Att kunna använda IT som verktyg för lärande är viktigt både ur elev- och pedagogsynpunkt. Centerpartiet vill se en satsning på IT-verksamhet inom Karlstad kommuns skolor och vårt mål är att alla elever i Karlstad kommun har en egen dator i grundskolan redan år 2020. En dator är ett viktigt verktyg i lärandet och ju mer utvecklad IT:n blir desto viktigare blir det att hänga med i tekniken.

Ständig utveckling av arbetsmiljön för att stärka arbetsplatsen är viktigt för att behålla och locka till sig lärare och på så sätt behålla kompetensen inom kommunen.

Att ta hand om djur och natur skapar tidigt en känsla för ansvar. Ridsporten lockar allt fler utövare och har goda framtidsutsikter. Vi vill stärka upp möjligheten att utöva ridsport i samverkan med ridklubbar på elevens val.

Centerpartiet vill se fler studie- och yrkesvägledare även i de lägre åldrarna, redan i årskurs 5-6. En studie- och yrkesvägledares jobb är att vägleda till rätt studier som gör att personer kan nå de uppsatta målen. Det här är viktigt för alla nyanlända i vår kommun. Att komma till ett helt nytt utbildningssystem är svårt och det är det är avgörande att rätt stöd finns så att möjligheten till arbete efter avslutade studier ökar.

Vi tycker att alla ska ha möjlighet till en skolgång i närheten av sitt hem. Skolorna i Molkom, Skattkärr, Vallargärdet, Vålberg och Väse fyller en viktig samhällsfunktion på den lokala orten.

Centerpartiet kämpar för:

- **att alla elever når fullständiga betyg**
- **att införa tvålärarsystem i de skolor i kommunen som har lägst studieresultat.**
- att skolan ska bli mer likvärdig
- att öka andelen behöriga lärare
- att tidiga insatser sker för de elever som riskerar att inte nå kunskapsmålen
- att stimulera elever som har det lätt i skolan
- att öka resurserna till de skolor med lägst resultat
- att öka IT-användningen i skolan
- att anställa fler syokonsulenter
- att ha kvar skolorna i Molkom, Skattkärr, Vallargärdet, Vålberg och Väse
- att ridsport införs som elevens val

Fritidshemmet

Fritidshemmets verksamhet har en viktig roll såväl i barnens sociala utveckling som i deras kunskapsutveckling. Den ska utgöra en stabil punkt där barnen kan utvecklas före och efter lektionstid. Fritidshemmen ska vara en trygg plats, fri från mobbning där eleverna blir sedda och får bästa möjlighet att utvecklas.

Fritidshemsverksamheten på Karlstads grundskolor behöver utvecklas. De yngre barnen tillbringar nästan lika mycket tid i fritidshemmet som i skolan. Fritidshemmets

uppgift är att komplettera förskoleklass och skola och att göra det möjligt för föräldrar att förena föräldraskap med arbete eller studier. Fritidshemmet ska stimulera elevers utveckling och lärande, erbjuda dem en meningsfull fritid, främja allsidiga kontakter och social gemenskap. Fritidshemmets verksamhet har en viktig roll såväl i barnens sociala utveckling som i deras kunskapsutveckling. Den ska utgöra en stabil punkt för barnen att utvecklas i sin takt.

För att fritidshemmen i Karlstad kommun ska lyckas med sitt uppdrag vill vi i Centerpartiet se att kommunen gör en satsning på våra fritidshem. Vi behöver se över gruppstorlekarna och minska dessa där det behövs. Fritidshemmets lokaler behöver vara ändamålsenliga för verksamheten och gruppstorleken.

Precis som när det gäller övriga kunskaper behöver barnen mötas utifrån sina egna förutsättningar och behov. Vi vill se fler utbildade fritidspedagoger i våra skolor och fler vuxna i grupperna. Vi vill att de som jobbar inom fritidsverksamheten och saknar rätt utbildning får möjlighet att utbilda sig.

Centerpartiet kämpar för:

- **Fler behöriga fritidspedagoger/lärare i fritidshem**
- **Bättre anpassade lokaler**
- Ge mer medel till kompetensutveckling för fritidspedagoger.
- Se över gruppstorlekarna

Gymnasieskolan

Gymnasieskolan ska erbjuda en möjlighet för alla att utveckla sin egen potential och skapa en stabil grund att stå på innan arbetsliv eller vidare studier. Vår högsta prioritet är att alla elever ska gå ut med gymnasieexamen. Gymnasieskolan ska erbjuda både praktiska och teoretiska program så att alla elever har möjlighet att hitta den utbildning som passar dem.

Företagande och entreprenörskap är hjärtefrågor för Centerpartiet och vi vill utveckla gymnasieelevers möjligheter för Ung Företagsamhet (UF) och att entreprenörskap ses som en naturlig del i utbildningen.

Det är viktigt att genom studie- och yrkesvägledning koppla ihop skolan med arbetslivet. Vi vill främja nya metoder för att knyta kontakter så att vägen till arbetsmarknaden eller vidare studier blir lättare. Eftersom man lär sig på olika sätt är det viktigt att utbildning ska kunna genomföras som praktik eller genom lärlingsplatser. Det råder kompetensbrist inom många yrken, inte minst hantverksyrken. Här kan Karlstad lära sig mycket av hur andra länder har arbetat med lärlingsplatser och uppvärderat synen på yrkesutbildningar.

Introduktionsprogram för nyanlända ska finnas på alla våra gymnasieskolor, inte bara på Nobelgymnasiet som det är idag.

Vi tycker att det är viktigt med både kommunala och privata alternativ när det kommer till gymnasiet. Att själv få välja det gymnasium som passar en bäst efter eget intresse är viktigt och vi uppmuntrar fler privata alternativ inom gymnasiet.

Centerpartiet kämpar för:

- **att alla elever tar sin gymnasieexamen**
- **stärkt företagsamhet och utveckling av UF och entreprenörskap**
- att möjligheten till praktik och lärlingsplatser stärks
- att bättre koppla ihop skola och arbetsliv med fler studie- och yrkesvägledare
- att introduktionsprogram ska finnas på alla gymnasieskolor
- att fortsatt arbeta för fler privata alternativ inom gymnasiet

Trygghet i Karlstad

Att känna sig trygg är ett av de grundläggande behoven hos människan. Det lokala arbete som föreningar, fastighetsägare och andra gör är viktigt för tryggheten i det egna bostadsområdet. Karlstads invånare ska kunna bo och verka i en trygg kommun. Därför arbetar Centerpartiet för att stärka lokal samverkan mellan olika aktörer, såväl lokalt som regionalt. Fastighetsägare och föreningar är aktörer som ofta har en avgörande roll för trygghetsarbetet lokalt. När vi jobbar i samma riktning ökar tryggheten.

Klotter och skadegörelse

Klotter och annan skadegörelse minskar tryggheten för många och skapar en upplevelse av att området förfaller och försummas så därför vill Centerpartiet skapa en app där man enkelt kan ta en bild och anmäla klottret/skadegörelsen direkt till kommunen.

Vi vill få med både kommunen och fastighetsägare för att skapa ett klotterfritt Karlstad.

Hedersrelaterat våld och förtryck

Hedersrelaterat våld och förtryck har sin grund i kön, makt, sexualitet och kulturella föreställningar om dessa. Våldet och förtrycket utövas ofta i nära relationer och offret har i många fall ett känslomässigt beroende till förövaren. När det gäller hedersrelaterat våld och förtryck är kontrollen av flickors och kvinnors sexualitet central och starkt knuten till kollektivet. Även pojkar och män drabbas av hedersrelaterat våld och förtryck. Att komma åt problemet med hedersrelaterat våld är svårt men samtidigt otroligt viktigt. Centerpartiet vill att kommunen fortsätter sitt arbete och satsning mot hedersrelaterat våld i samverkan med berörda myndigheter och övriga parter som skolan, fritidsgårdar och socialen

Näthat

Med internets allt större betydelse för vår vardag behöver samhället ta ett större grepp kring problematiken med näthat. I Sverige har en tredjedel av tjejerna och en femtedel av pojkarna som går i årskurs 9 utsatts för näthat. Barn och ungdomar är särskilt utsatta för näthat och här har skolan och föräldrar ett ansvar att förebygga och upptäcka näthat. Centerpartiet vill ge föräldrar och pedagoger kunskap för att förebygga näthat. Här behöver kommunen ta ett ansvar kring arbetet mot näthat och till exempel anordna föreläsningar och workshops.

Kriminella nätverk

De kriminella nätverken i Sverige visar inga tecken på att upplösas. De ignorerar samhällets gemensamma spelregler och utgör ett hot mot demokratin. Centerpartiet vill fortsätta motverka etableringen av kriminella nätverk i vår kommun. Vi ska vara en enad front mot kriminella nätverk bestående av kommun i samverkan med polis och andra aktörer. Avhopparverksamhet och sociala insatsgrupper kommer vara viktiga för att få ungdomar och vuxna att avstå från eller för att kunna kliva av den kriminella banan. Karlstad kommun tillämpar idag en nolltolerans mot kriminella nätverk, eftersom de skadar demokratin genom att åsidosätta de spelregler som gäller för alla i samhället. Det tycker vi är helt rätt väg att gå.

Räddningstjänsten och hemvärnet

Karlstadsregionens Räddningstjänstförbund är ett mycket väl fungerande räddningstjänstförbund.

Centerpartiet vill verka för att vi ska ha en lokal och väl utbyggd räddningstjänst som finns nära invånarna. Vi ser ett utvecklat samarbete med skolorna som önskvärt för att stärka det förebyggande arbetet och skapa en förståelse för räddningstjänstens arbete i tidig ålder.

Centerpartiet vill att räddningstjänsten fortsätter informera om krisberedskap och vad som förväntas av varje medborgare.

Vi ser positivt på det arbete som hemvärnet gör vid olika krissituationer och tycker att det arbetet ska stärkas.

Belysning

Belysningen vid våra gator samt gång- och cykelbanor ökar säkerheten för trafikanterna. Den bidrar också till ordning och säkerhet på allmänna platser vilket ger trevligare miljöer. Belysning ska även finnas på till exempel träd, fasader, konstverk, skulpturer, fontäner och som juldekorationer. Vi vill fortsätta skapa attraktiva miljöer i kommunen genom alternativa ljusbelysningar.

Vi vill se över var i kommunen det finns mörka passager som kan skapa en otrygg känsla och åtgärda dessa.

Centerpartiet vill verka för möjligheten till vägbelysning i våra mindre byar på landsbygden i samarbete med lokala byaföreningar. Kommunen kan då stödja byaföreningar med till exempel ekonomiska medel eller kunskap.

Centerpartiet kämpar för:

- **att se över var i kommunen det finns mörka passager och öka belysningen i hela kommunen för att skapa ett tryggare samhälle**
- **att de ungdomar som vill ska erbjudas sommarjobb, till exempel med att ta hand om sitt bostadsområde**
- att ett fördjupat samarbete sker där kommunen och övriga kommunala bolag aktivt samarbetar med andra fastighetsägare för att öka tryggheten lokalt, till exempel med klottersanering
- att det skapas attraktiva miljöer med alternativa ljusbelysningar
- att öka belysningen i våra mindre tätorter och byar
- att det satsas på ljusinstallationer i offentlig miljö, som ökar både trygghet och trivsel
- att bättre samverka mellan berörda parter kring hedersrelaterad våld och förtryck
- att kommunen aktivt motverkar etableringen och förekomsten av kriminella nätverk
- att förebygga näthat genom olika utbildningsinsatser
- att fortsatt verka för att brandstationerna i Molkom, Väse och Vålberg stärks upp

- att kommunen renoverar brandstationen i Vålberg

Vård och omsorg

Oavsett var du bor ska du ha samma möjlighet till bra och nära vård och service. Du som vårdtagare ska vara i centrum, inte vårdsystemet. Äldre med minskat socialt nätverk upplever ofta stor ensamhet och känner sig instängda, det vill Centerpartiet motverka. För de som har behov, ska fler aktiviteter i veckan kunna erbjudas, till exempel spadag, besök till bibliotek eller promenad utomhus. Samsyn om hela människan ska finnas i ett gemensamt arbete mellan olika förvaltningar i kommunen och sjukvården.

Arbetet med att utveckla ett mobilt vårdteam inom kommunen har gett bra resultat. Det arbetet vill vi fortsätta med genom att det ska täcka hela kommunen och även innefatta psykisk ohälsa.

Koordinator

Centerpartiet tycker det är positivt att kommunen tillhandahåller en koordinator som kan hjälpa anhöriga till äldre och föräldrar till funktionsnedsatta barn vid olika vårdbedömningsbedömningar. Detta för att minska stress och arbetsbörda för anhöriga.

Valfrihet

Vi vill ge människor mer frihet och möjlighet att bestämma över sitt stöd, sin hjälp eller den service de behöver. Vill man ha mer tid att få komma ut, så ska den möjligheten erbjudas. Inom hemtjänst ska kundens behov stå i fokus. Ytterligare kraft ska läggas på att kunderna ska möta färre ansikten i hemtjänsten. De äldre som vill bo tillsammans ska inte separeras.

Maten på våra äldreboenden

Maten som serveras på kommunens äldreboenden, vårdboenden och inom hemtjänsten ska vara näringsrik, varierande och med närproducerade råvaror av hög kvalitet.

Kultur och fritid inom vården

Kulturen är viktig för oss människor och alla kommunens invånare ska ha tillgång till ett rikt och dynamiskt kulturutbud. Kulturens hälsofrämjande effekter ska tas tillvara i habilitering, rehabilitering och kognitiv behandling. Vi vill att äldreboendena utvecklar samarbetet med lokala föreningar för att kunna erbjuda de äldre olika typer av aktiviteter, till exempel idrottsdagar.

Palliativ vård

I livets slutskede ska kommunen ge ett professionellt omhändertagande. Personalkontinuitet, smärtlindring och gott omhändertagande ska prioriteras. Alla som finns som kund i kommunens vård ska ha en plan om hur vården ska ges i livets slutskede. Ingen ska behöva dö i ensamhet.

Centerpartiet kämpar för:

- **att mobila vårdteam innefattar psykisk ohälsa och täcker hela kommunen**
- **att behovsanpassat boende ska integreras i samhället och finnas i hela kommunen**
- att vissa tjänster ska kunna erbjudas genom en enklare biståndsbedömning, exempelvis fönsterputs och städ
- att koordinator erbjuds anhöriga till äldre och föräldrar till funktionsnedsatta barn vid vårdbedömningar
- att det ska finnas möjlighet att ställa sig i kö för ett boende för äldre där det sociala behovet, likväl som kvalitativ vård kan tillfredsställas
- att maten som serveras på våra äldreboenden ska ha hög kvalitet
- att kulturens hälsofrämjande effekter ska tas tillvara i habilitering, rehabilitering och kognitiv behandling

Migration och integration

Migrationspolitiken ska präglas av öppenhet och respekt. Mänskliga rättigheter och barnkonventionen ska styra integrationsarbetet. Karlstad ska vara en kommun som välkomnar flyktingar och underlättar för arbetskraftsinvandring. Det är en medmänsklighet att ge människor som behöver asyl skydd och ett så bra mottagande som möjligt. Det är viktigt att nyanländas kompetenser och erfarenheter kartläggs tidigt i asylprocessen så att dessa kan matchas med lämpliga stödinsatser. För att människor ska komma in i samhället behövs utbildning, jobb och bostäder.

Vi ska ha höga positiva förväntningar på de som kommer hit, precis som de har höga positiva förväntningar på att bli en del av det svenska samhället. Att snabbt komma in på arbetsmarknaden är det viktigaste för en effektiv integrationsprocess.

Vi behöver fler som arbetar

För framtidens arbetsmarknadsbehov behövs fler som kan arbeta.

Befolkningsprognosen för Värmland 2035 visar att den äldre befolkningen (70 år och uppåt) förväntas öka, medan befolkningen i arbetsför ålder förväntas minska.

Att integrera nyanlända på arbetsmarknaden är därför viktigt för att fortsatt kunna ha en hög standard i vår välfärd.

Ideella sektorn är viktig

Många föreningar och organisationer har både kontakter och kunskaper som skulle kunna hjälpa människor som flytt sina länder. Den kunskapen vill vi ta tillvara på bättre. Därför tycker vi att den ideella sektorn, där människor som engagerar sig på sin fritid, ska få mer stöd för delaktighet i mottagandet av nyanlända.

Kultur och fritid

Kultur och fritid är ett bra sätt att integrera personer i det svenska samhället. Vi vill därför underlätta, förenkla och stödja det ideella engagemanget som finns i vår kommun. Vi behöver se till så att det finns platser där människor kan mötas i hela

kommunen.

Centerpartiet kämpar för:

- **att Karlstad ska bli Sveriges bästa kommun när det gäller integrationsarbete genom att minst 75 procent av de som får uppehållstillstånd har bostad och sysselsättning inom 2 år**
- **att alla asylsökande så snabbt som möjligt ska nå god färdighet i svenska språket och samhällskunskap och därigenom förståelse för hur samhället och dess institutioner är organiserat i Sverige**
- att integrations- och migrationsfrågor blir prioriterade som strategiska resursförsörjningsfrågor i kommunens långsiktiga arbete för stärkt näringsliv och arbetsmarknad
- att nödvändiga resurser tilldelas på ett tillfredsställande för integrationsarbetet
- att finansiering säkras till utökad verksamhet inom "Avdelningen för nyanlända -Meningsfull fritid"
- att den ideella sektorn ska ges ökat ekonomiskt stöd för att arbeta med flyktingmottagande och integration
- att kommunen ska ha ett bra samarbete med Arbetsförmedling samt erbjuda minst 100 praktikplatser för nyanlända i kommunal regi per år
- att information från offentliga verksamheter i kommunen ska finnas tillgänglig på olika språk och det ska vara lätt att få information om hur man startar företag och tar kontakt med myndigheter
- att kommun och näringsliv bidrar med mentorer för effektivare arbetsmarknadsintegration

Trafik

Hållbara transportlösningar

Karlstad kommun växer och det ställer höga krav på oss som kommun att hinna med att planera våra gång-, cykel-, och trafikleder. Vägtransporterna står idag för en stor del av utsläppen av växthusgaser och är även en lokal miljöbelastning, främst vad gäller utsläpp av kvävedioxid, partiklar och kolväten. När kommunen förtätas och fler människor bor i de centrala delarna är det viktigt att kommunen arbetar med att få till de bästa lösningarna för ett smidigt trafikflöde och minska utsläppen av klimatgaser och partiklar.

Cykelkommun

Centerpartiet kämpar för att Karlstad kommun ska vara fossiloberoende till år 2030.

Det gör vi bland annat genom en fortsatt utveckling av cykelfrämjande åtgärder i kommunen. Att ta cykeln till jobbet och fritidsaktiviteter ser vi som viktigt för att minska beroendet av bilen. För att stärka cykelkulturen inom kommunen vill

Centerpartiet förbättra cykelvägarna och satsa mer på underhåll. Vi vill utveckla underhållet av cykelstråken med att sopsalta även cykelvägar i bostadsområden.

I anslutning till viktiga kollektivtrafiknoder vill vi skapa fler cykelparkeringar.

Vi vill utveckla ett hyrcykelsystem med inspiration från Malmö. Ett hyrcykelsystem fungerar som så att du hyr en cykel på en av de olika stationerna som vi vill ska finnas i kommunen. Sen lämnar du tillbaka den på valfri annan station inom en viss tid. Systemet är ett komplement till stadsbusstrafiken och ökar förutsättningarna för pendlare, besökare och även Karlstadbor som inte har tillgång till cykel, att göra byten mellan kollektivtrafik och cykeltrafik.

Att knyta ihop orter med bra cykelvägar är viktigt för att uppmuntra fler att välja cykel som transportmedel. Vi vill exempelvis bygga cykelväg mellan Klarälvbanan och Vallargärdet samt Karlstad och Alster för att underlätta för cykelpendling.

Kollektivtrafiken

Att använda kollektivtrafiken i Karlstad kommun ska vara enkelt, bekvämt och man ska veta att man kommer fram i tid. En utbyggnad av kollektivtrafiken är viktigt för att ställa om till ett ekologiskt hållbart samhälle. De BRT-stråk (Bus rapid transit) som kommunen håller på att bygga är en mycket bra satsning. Vi vill fortsätta den satsningen och utöka sträckningen till att omfatta fler områden inom tätorten.

Vi vill se en utbyggnad av pendelparkeringar i anslutning till stadsbusstrafiken och regionaltrafiken för att minska bilismen i de centrala delarna av Karlstad.

Centerpartiet ser gärna att vi bygger ut stadsbusstrafiken till Skattkärr.

Kollektivt åkande är en form av hållbart och miljövänligt resande. Därför vill vi vidareutveckla och göra det möjligt för andra resenärer att åka med skolskjutsen till och från skolan vid mån av plats.

Gångtrafikanter

Gångvägar och trottoarer ska vara säkra och väl upplysta med bra framkomlighet, även vintertid. Tillgängligheten för alla som använder kommunens gator ska vara hög. Det skapar en attraktiv och trygg kommun att ta sig fram i.

Biltrafik

Idag ser vi att det finns platser där det bildas bilköer, speciellt vid rusningstrafik.

Centerpartiet vill genomföra en övergripande trafikundersökning för att förutsättningslöst se över vilka lösningar som passar Karlstad bäst. Det gäller inte minst trafikflödet vid Karl IX:s gata, i Viken och Marieberg (längs Sjömansgatan), och väg 236 genom Tormestad för att få till bättre trafiklösningar.

Ett område som vi behöver se över är den tunga lastbilstrafiken på Ilandavägen. Den passerar både förskolor och skolor vilket skapar en otrygg miljö för våra barn och elever.

Ett sätt att minska privatbilismen är genom bilpooler. Kommunen ska kunna gå in och samarbeta med företag och föreningar kring bilpooler. Det ska vara miljövänliga

bilar i bilpoolerna. Dessutom vill vi att kommunen underlättar för elbilar genom att sätta upp fler laddstolpar.

Centerpartiet vill att kommunen, i största möjliga mån, köper in miljövänliga bilar till sin verksamhet. Allt för att klara målet att bli en fossiloberoende kommun till 2030.

Parkering

Det ska bli lättare att parkera i centrum. Därför vill vi se fler parkeringsplatser i de centrala delarna av Karlstad. Vi vill bland annat bygga ett parkeringshus i trä vid någon av våra infartsparkeringar, exempelvis Klaraborg.

Centerpartiet kämpar för:

- **att höja underhållet för gator och vägar i hela kommunen**
- **att fortsatt bygga ut BRT-stråket**
- att vidareutveckla och göra det möjligt för andra resenärer att åka med skolskjutsen till och från skolan vid mån av plats
- att planera för minskad genomfartstrafik med bil
- att bygga fler cykelparkeringar och bättre cykelvägar
- att förbättra underhållet av cykelvägar
- att bygga ut pendelparkering i anslutning till kollektivtrafik
- att ha väl fungerande vinterskötsel av gångvägar och trottoarer
- att genomföra en övergripande trafikundersökning

Kultur och fritid

Kulturopplevelser är en grundläggande del av människors delaktighet i samhället. Kultur- och fritidsbegreppet innefattar till exempel idrott, musik, sång och konst. Grundläggande för Centerpartiet är att alla ska få ta del av och ges möjlighet att själva utöva kultur- och fritidsaktiviteter.

Kultur har möjlighet att skapa gemenskap, att ge barn och unga möjlighet att uttrycka sig, och att stärka individer. Centerpartiet vill att det kommunala stödet ska underlätta för olika kulturområden så att de på ett enkelt och effektivt sätt når ut till många människor. Vi ska också vara ekonomiskt ansvarsfulla i hur vi brukar våra lokaler. Till exempel kan vi skapa en bättre samordning mellan skola och fritid för att öka nyttjandegraden av de lokaler vi har.

Centerpartiet tycker att det är viktigt att vi tar väl hand om våra större kulturbärare i kommunen. Värmlands museum, Lars Lerin-museet och Wermland Opera är alla tre viktiga aktörer för att berika kulturlivet samt besöksnäringen i kommunen.

Idrottsanläggningar

Idrottsanläggningar är viktiga för att ge möjlighet för föreningsliv, spontanidrott och lek. När våra anläggningar nyttjas ska våra ledord vara tillgänglighet och möjlighet för alla att delta. Vi vill med det rikta uppmärksamhet på tjej- och handikappidrott för att få ett mer jämställt nyttjande av våra anläggningar. Centerpartiet vill också se ett hållbart tänk kring våra anläggningar och att anlägga miljövänliga konstgräsplaner utan mikroplaster.

Centerpartiet ser ett behov både kring befintliga och nya anläggningar.

Idrottsanläggningen i Vålberg är i behov av renovering och där vi vill bygga en fullstor idrottshall. Vi ser också ett behov av fullstora idrottshallar i såväl Skåre som Skattkärr för att möta det behov som finns hos föreningslivet.

Tillsammans med Grums kommun vill Centerpartiet undersöka möjligheten att hitta en framtida samverkansform för att kunna behålla ett av badhusen. Det är viktigt för skolan, föreningar och Ortsbor att på nära håll ha fortsatt tillgång till denna service.

Arenautveckling

Behovet av nya idrottsarenor i Karlstad är stort. I kommunen finns idrottsföreningar som behöver bra förutsättningar för att utveckla både sin barn- och vuxenverksamhet. För att skapa så bra förutsättningar som möjligt vill Centerpartiet att utvecklandet av arenaområdet ska ske tillsammans med både föreningsliv och näringsliv.

Karlstad har en lång tradition av framgångar inom olika idrottssporter. För att fortsatt hålla en hög nivå krävs en bra isarena som ger förutsättningar för att ha en längre säsong och effektivare användning av träningstider. För att stärka skridskosporterna vill vi tillsammans med föreningslivet vill vi bygga tak över Tingvalla isstadion.

Dessutom ser vi ett behov av en multisportarena för bland annat handboll, innebandy och volleyboll.

En jämställd kultur- och fritidssatsning

Centerpartiet tycker att det kommunala stödet ska fördelas jämställt utifrån de förutsättningar som krävs. Någon som tränar exempelvis ridsport, konstakning eller gymnastik ska få likvärdiga förutsättningar som fotboll och innebandy. Det gäller både ekonomiska medel och fördelningen av halltider.

Vi vill utveckla ridsporten i samverkan med ridklubbarna i Karlstad. Vi vill stärka integrationsarbetet tillsammans med ridklubbar i kommunen. Centerpartiet tycker också att det är viktigt att utveckla ridning för funktionsnedsatta på den kommunala ridskolan.

Vi vill uppmuntra föreningslivet att samverka med skolor och fritidshem så att barnen kan få ägna sig åt olika föreningsaktiviteter inom kultur och idrott. På det sättet får barn som idag inte har möjlighet att ägna sig åt dessa aktiviteter en chans att göra

det, samt att det förhoppningsvis gör att barn och unga får upp ögonen för olika aktiviteter även på fritiden.

Offentlig kultur

Offentlig kultur gör att fler människor kommer i kontakt med kulturaktiviteter. Därför vill vi utveckla spontanaktiviteter i centrum genom att använda en del av Stora torget till parkour på sommaren och som konstfrusen isbana på vintern.

En annat uppskattat inslag i den offentliga kulturen är Wermland Opera som årligen håller i en fantastisk ljusshow. Vi skulle gärna se att det byggs vidare på det konceptet genom ett årligt arrangemang med ljusshower och belysning i centrum tillsammans med centrumaktörer. Vi är positiva till alternativt nyårsfyrverkeri, exempelvis en ljusshow vid Wermland Opera.

Kulturskolan

Kulturskolan är en resurs att slå vakt om. Centerpartiet vill att fler barn och ungdomar får möjlighet att ta del av kulturskolans aktiviteter och vill se att Kulturskolan arbetar med ett mer uppsökande arbetssätt för att nå de som står långt ifrån kulturen.

Fritidsgårdar

Fritidsgårdar är betydelsefullt för många ungdomar. Vi vill utveckla våra fritidsgårdar så att de kan erbjuda fler aktiviteter och jobba mer uppsökande för att nå ut till alla ungdomar. Ett sätt skulle kunna vara att ha mobila fritidsgårdar som åker runt till olika platser i kommunen.

Vi vill utveckla systemet med en utmanare inom fritidsgårdar. Det innebär att en intressent kan få driva sin egen fritidsgård med stöd av kommunen under en begränsad tid. Detta för att utveckla och få en bättre verksamhet som passar fler ungdomar.

Föreningsliv

Föreningslivet bidrar starkt till det fina med Karlstad och vi har många eldsjälar som lägger ner en stor del av sin fritid i olika föreningar. Här anser vi att kommunen kan göra mer för att stötta de personer som vill bidra till föreningslivet i kommunen. Vi vill

i samverkan med studieförbunden ordna utbildningar kring föreningskunskap, ekonomi, värdegrund och styrelsearbete.

Att fler föreningar får tillgång till kultur- och fritidsstödet ser vi som positivt. Vi vill öka möjligheten att söka ekonomiskt stöd så att fler föreningar kan utveckla sin verksamhet. Det kan göras genom att förenkla processen och att marknadsföra att stödet finns. På så sätt tror vi att fler olika föreningar kan bidra till det aktiva föreningslivet i kommunen.

Centerpartiet kämpar för:

- **att det kommunala stödet ska fördelas jämställt utifrån de förutsättningar som krävs**
- **att utveckla ridsporten i samverkan med ridklubbarna i Karlstad**
- att ta hand om våra lokaler på ett ekonomiskt ansvarsfullt sätt
- att rikta uppmärksamheten på tjej- och handikappidrott
- att uppmuntra föreningslivet att samverka med skolor och fritidshem så att barnen kan få ägna sig åt olika föreningsaktiviteter inom kultur och idrott
- att fler barn och ungdomar får möjlighet att ta del av kulturskolans aktiviteter
- att införa mobila fritidsgårdar
- att kommunen ska vara med och stötta de personer som vill bidra till föreningslivet i kommunen
- att bredare marknadsföra möjligheten för ekonomiskt stöd till kultur- och fritidsverksamhet
- att öka samverkan med våra studieförbund

Jämställdhet och likabehandling

Centerpartiet är ett liberalt feministiskt parti. Feminism ur ett liberalt perspektiv handlar om alla människors kamp för friheten att få vara den man är. Alla människor ska ha samma rättigheter, skyldigheter och möjligheter.

Centerpartiet vill att värderingar som syftar till att öka jämställdhet och jämlikhet ska genomsyra all verksamhet i kommunen. Den som arbetar inom kommunen ska ha lön efter kompetens och oskäligen lönesättning ska inte förekomma.

Det är viktigt att skolan i tidig ålder arbetar med jämställdhet och jämlikhet. Redan i förskolan ska dessa frågor genomsyra hela verksamheten. Arbetet ska fortsätta genom hela grundskolan och gymnasiet för att kompetensen ska följa med ut i arbetslivet.

Den som älskar någon av samma kön ska ha samma rättigheter som människor som älskar personer av motsatt kön. Arbetet för homosexuella-, bisexuella-, transpersoner-, och queerpersoners rättigheter ska fortsätta i kommunen. Det är av särskild vikt att personer som möter människor har kunskap om HBTQ+ frågor. Centerpartiet ska verka för att personal i Karlstad kommun inom vård och omsorg, skola samt kultur och fritid ska ha den kunskap som krävs för ett korrekt och gott bemötande av HBTQ+-personer. Vi kommer också arbeta för att kommunen fortsatt stödjer verksamhet och projekt som särskilt jämställdhet, jämlikhet och HBTQ+frågor.

Vi ska ha ett samhälle som är tillgängligt för alla. Att ha en funktionsnedsättning ska inte vara ett hinder för utbildning, jobb, fritid eller engagemang i samhället. Genom vår politik vill vi säkerställa att kommunens verksamheter är tillgängliga för alla att använda och att universell utformning tillämpas.

Centerpartiet kämpar för:

- **att jämställdhet och jämlikhet ska genomsyra all kommunal verksamhet**
- **att alla oavsett funktionsförmåga fullt ut ska kunna använda och ta del av kommunens verksamheter**
- att personal inom kommunens verksamheter ska ha kunskap om HBTQ+-frågor
- att fortsatt stödja projekt och verksamhet som särskilt främjar jämställdhet, jämlikhet och HBTQ+

Utveckling av kommunala bolag

KBAB

- att KBAB ska vara en aktör som bygger bostäder och bidrar till samhällsbygget
- att KBAB ska ha en ledande roll i uppförandet av träbyggnationer
- att KBAB ska verka i hela kommunen och ta ett större ansvar kring samhällsservice
- att fortsatt ha ett ägardirektiv kring byggandet av studentlägenheter

Karlstad Energi

- att Karlstad energi ska inspektera kommunens tak och installera solpaneler där det är möjligt
- att Karlstad Energi ska bygga ut fjärrvärmesystem till nya bostadsområden samt till de bostadsområden som inte har det idag
- att ha bättre öppettider på våra återvinningscentraler och att de fortsatt är avgiftsfria
- att förlänga öppettiderna på lördagar på återvinningscentralerna i Molkom, Vålberg och Väse
- att verka för en ekologisk hållbarhet och fasa ut oljeberoendet helt
- att verka för att köpa in mer el från mikroproducenter
- att underlätta för privatpersoner, villaföreningar och bostadsrättsföreningar att kunna hyra containrar för att kunna kasta trädgårdsavfall i

Karlstad El- och stadsnät

- att fortsätta utveckla stadsnätet tillsammans med andra kommunala nätbolag
- att verka för fiberutbyggnad i hela kommunen
- att fortsatt bygga ut laddstolpar i egen regi eller tillsammans med privata företag

Karlstad Airport

Karlstad Airport ska vara en tillgång för det lokala näringslivet med bra kommunikationer till utlandet och andra städer i Sverige. Karlstad har välutbildade invånare och framgångsrika företag på världsmarknaden. För att våra företag fortsatt ska kunna verka på den globala marknaden krävs en bra förbindelse med utlandet. Där är Karlstad Airport en nyckelfaktor i det arbetet.

Värmland är ett skogslän med en bred kompetens där Karlstad Airport ska utveckla miljöbaserat flygbränsle från skogsprodukter.

- att utveckla miljöbaserat flygbränsle
- att fortsätta utveckla goda kommunikationer med andra regioner och länder
- att utveckla flygplatsområdet i samverkan med företag

Mariebergsskogen

Mariebergsskogen har en viktig funktion inom kommunen. Mariebergsskogen har flera uppskattade områden som exempelvis möjligheten att besöka djur, uppleva friluftsliv och närheten till Vänern. Det vill vi fortsätta utveckla.

Ett annat område med stor potential är en fortsatt utveckling tillsammans med skolor kring natur, miljö och djur.

- att utveckla barnens köksträdgård
- att utveckla Lillskogen
- att utveckla fler evenemang i samverkan med föreningar och företag

Närodlat politik

En förutsättning för att ett samhälle ska bli framgångsrikt är att varje människa är delaktig och har ett medansvar. Livskvaliteten för den enskilde påverkas starkt av samverkan mellan invånaren och samhället. Centerpartiet har en decentralistisk syn där beslut ska tas så nära människan som möjligt. Då behöver möjligheten att delta och uttrycka sin åsikt stärkas.

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ och dit representanter för de olika partierna väljs i de allmänna valen. För att stärka den lokala demokratin vill vi undersöka möjligheterna att inrätta en frågestund för allmänheten inför kommunfullmäktige kopplat till de frågor till dagordningen som finns.

Exempelvis skulle det kunna vara att minst en ledamot från varje parti svarar på frågor från allmänheten i anslutning till när kommunfullmäktige sammanträder.

För Centerpartiet är öppenhet viktigt. Att lyssna och samtala med karlstadsborna är grunden i vårt parti. Det vill vi fortsätta med.

Centerpartiet kämpar för:

- att inrätta en frågestund inför kommunfullmäktige kopplat till de frågor som finns på dagordningen